

cialdemokraterne med en saadan Magtstilling i denne Sal og med et saa stort Folkeeftertal bag sig, at Udfaldet af Kampen mod Landstinget vilde have været givet, og saa vilde vi have faaet Reformen, ikke blot Skattereformen, Valgretsreformen og Retsreformen, men ogsaa Militærvæsenets Ordning i Overensstemmelse med Venstres gamle Program, og vi vilde have skudt en saadan Breche i Landstinget, at vi kunde have faaet 5te Juni-Grundloven gennemført. Det, vi bebrejdede dem, er netop, at de sejrede, men ikke turde udnytte Sejren. Det var det samme, som Cromwell bebrejdede sine Delingsførere, da de faldt ham i Ryggen under Slaget i det vigtigste, det afgørende Øjeblik. Da sagde han: I turde ikke sejre! Nej, de turde ikke sejre, fordi de ikke vare interesserede i den fulde og hele og endelige Sejr. Saadanne Førere, saadanne Elementer ere vi bedst tjente med ikke at have med i Kampen, for vi risikere, at sejre vi paa ny, ville de falde os i Ryggen, naar det gælder om at udnytte Sejren til det alleryderste, fordi de have Interesser, som de frygte skulde blive krænkede.

Men dernæst vil jeg sige til det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), at der behøver ikke at finde nogen Sammenknytning mellem Militærspørgsmaalet og Forfatningsspørgsmaalet. Sted. Indenrigsministeren har ved et Møde i Gaar i Ods herred udtalt nogle, synes jeg, rigtige Ord, kloge Ord, som jeg takker ham for, om, at Ministeriet var villigt til, hvis det ønskedes, at lade Militærspørgsmaalet komme til Folkeafstemning, den Folkeafstemning, som det ærede Medlem fra Løvel (Anders Nielsen), det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) og det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) jo have drøftet i Vinter, og som derfor ikke er nogen fremmed Tanke. Men desuden: Selve det Grundlovsforslag, her foreligger til Behandling, indeholder i sig Forslag om Folkeafstemning. Gennemførelsen dette Forslag, saa faa vi en Folkeafstemning, og saa kunne 50,000 Vælgere — og saa mange har Højre jo, og sammen med Delegationspartierne kunne de faa endnu flere — kræve, at Militærspørgsmaalet skal tages ud og behandles for sig og underkastes en Folkeafstemning. Hvis den radikale Regering efter en Sejr sammen med Socialdemokraterne skulde gennemføre en ny Militærordning og faa Magt til at overvinde Landstingets Modstand mod en saadan, og de Herrer ikke

ere tilfredse med den, saa kunne de kræve den sat under en Folkeafstemning, og de kunne ogsaa paa et tidligere Standpunkt faa dette Spørgsmaal sat under Folkeafstemning. Og jeg siger, at den Sag, de kalde Forsvarssagen, men som vi andre mere nøgternt kalde Militærvæsenets Ordning, faar ikke Ro, førend den for Alvor er lagt i Befolkningens, i Vælgernes Haand paa et retfærdigt Grundlag . . .

Formanden: Det er ikke Forsvarssagen, som ligger for.

Borghjerg: Det er det unægtelig ikke, men det er den ærede Ordfører for Delegationen, det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), der har inddraget Forsvarsspørgsmaalet under Debatten (Neergaard: Ja, om Dagsordenen). Ja, om Dagsordenen og om hele Grundlovs-sagen, og det maa derfor være mig tilladt at svare derpaa — med den højtærede Formands Samtykke. Jeg er i øvrigt saa godt som færdig dermed. Det kunde jo udføres videre, men jeg tror egentlig, at jeg om den Sag har faaet sagt, hvad der behøves, og naar den ærede Formand ikke ønsker videre Debat herom, skal jeg indskrænke mig til dette. Jeg tror at have slaaet fast overfor det ærede Medlem fra Æbeltoft, at hans Betragtninger ikke holde Stik.

Jeg har saa et Par Bemærkninger — det skal blive ganske kort — at gøre til Højres Ordfører, det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich). Han indvendte mod den Form for Forholdstalsvalg i Forbindelse med Enkeltmandskredse, som vi fra Socialdemokraternes Side have stillet Forslag om, og som De kunne finde blandt Bilagene, at det vilde fremkalde et Utal af Kandidater og vilde nødsage alle Partier til at opstille Kandidater i alle Landets Kredse, og da der er en 5—6 Partier, mente det ærede Medlem, at det vilde være uheldigt at faa saa mange Kandidater. Jeg tror ikke, at den Form, det ærede Medlem har givet Forslaget om Forholdstalsvalg i Forbindelse med Enkeltmandskredse, vil afværge denne Ulempe. Det er jo vel rigtigt, at efter hans Forslag behøver man ikke at stemme paa en Kandidat, men kan nøjes med at stemme paa sit Parti. Men jeg tror, at de fleste Partier ville foretrække i hver Kreds, hvor de kunne samle et nogenlunde stort Antal Stemmer, at stille Kandidater op, for at de kunne drage ud i Sognene paa Valgtribunerne og agitere.